

Bøker

Geir Ellingsrud og Kristin Eli
Strømme: *Ånden i blekkhuset* eller
Elleville reiser for telleville.
Illustrert av Mikael Holmberg.
Omnipax, Oslo 2001, 143 sider.
ISBN 82-530-2287-5.

De færreste reflekterer til daglig over vårt tallsystem og de elementære regneartene. Det gjorde vel heller ikke bokas hovedperson Minken, før hun fikk en guidet tur gjennom tallenes historie med ånden Piero som veiviser. På denne reisen får både Minken og leseren et bilde av hvilken lange og fascinerende utvikling vår dagligdagse matematikk er et resultat av.

«Ånden i blekkhuset» starter med at Minken gjør lekser på bestefarens kontor. Til tross for at hun er flink i matematikk er hun etterhvert blitt temmelig lei av divisjonsstykker, og som en avveksling fingrer hun på et gammelt blekkhus. Ut kommer ånden Piero den annen, han har sittet innesperret i blekkhuset de siste 10 årene. Sammen drar Minken og Piero ut på en spennende reise gjennom tid og rom.

Reisen starter i Babylonia ca. år 300 f.kr. Her får Minken blant annet høre

om opprinnelsen for tallet null. Derfra går turen videre til India i år 1150, og tilbake til Bagdad år 803. Og Piero, som blant annet har vært regnemester hos kalifen al-Mamun i Bagdad, forklarer gjerne og mye om hver tids tallsystemer og regnemetoder. Om hvordan og hvorfor de har oppstått. Minken lærer om romertall i Pisa i år 1202, og om komma og desimaltall i Nederland på 1600-tallet. Paret er også innom Norge i middelalderen, og de besøker Maya-folket på 900-tallet, før de omsider kommer hjem til Norge og vår tid igjen. Piero rekker å forklare bruken av 2-tallsystemet i data-maskiner, før han forsvinner ut av Minkens liv.

«Ånden i blekkhuset» egner seg godt til høytlesning for barn som allerede har noenlunde kontroll over de vanlige regneartene. Forfatterne har elegant bakt små oppgaver og spørsmål inn i selve fortellingen, uten at det kjennes påtrengende pedagogisk. Og avbrekk trengs, for vel er Piero en entusiastisk og engasjerende læreånd, men hans utlegninger kan av og til bli litt langdryge for 8-10-åringene. Disse setter nok også pris på at selve handlingen er både spennende og humoristisk, tidsreiser foregår sjelden uten en viss dramatik.

«Ånden i blekkhuset» er neppe noe stort skjønnlitterært verk, men fungerer godt som et pedagogisk prosjekt. Minken og Pieros reise gjennom tallenes historie er underholdende, fascinerende og lærerik lesing for både barn og voksne.

Anne Kværnø